

וְהָאָרֶץ הֵיטָה תְּהוֹ וְבָהּ וְחֹשֶׁךְ וְרוּחַ. אֵלֶּיךָ מְדוּרֵי הָאָרֶץ: אֶרֶץ, אֲדָמָה, גֵּיא, נְשִׂיָה, צִיָּה, אֶרְקָא, תַּבַּל. וְגָדוֹל שְׁבָכֻלָם תַּבַּל, שְׁכַתוּב (תהלים ט) וְהוּא יִשְׁפּוּט תַּבַּל בְּצִדְקָא.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מַהִי צִיָּה? אָמַר לֹו, זֶהוּ מְקוֹם הַגֵּיהֶנֶם, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר צִיָּה וְצִלְמוֹת. וְסוּד זֶה כְּתוּב [שְׁכַתוּב] [בְּמִלַּת] וְחֹשֶׁךְ עַל פְּנֵי תְהוֹם. זֶה סוּד מְקוֹם הַגֵּיהֶנֶם. זֶהוּ צִיָּה, הַמְּקוֹם שֶׁל מְלֶאֶךָ הַמּוֹת, כְּפִי שְׁאֵמַרְנוּ, שֶׁהוּא מַחְשִׁיף אֶת פְּנֵי הַבְּרִיּוֹת. וְזֶהוּ מְקוֹם שֶׁל חֹשֶׁךְ עֲלִיּוֹן.

תַּהֲוֹ דָא נְשִׂיָּה שְׁלֵא נִרְאָה בְּהַ מְרָאָה כְּלָל עַד שְׁנִשְׁפַּח מֵהַפֶּל, וְעַל זֶה נִקְרָאת נְשִׂיָּה. וְבָהּ זֹו אֶרְקָא, מְקוֹם שְׁלֵא נִשְׁכַּח. רַבִּי חֲזִיָּא אָמַר, זֶה גֵּיא. וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת - זֶה כְּנֶגֶד תַּבַּל שְׁנִדוֹן מְרוּחַ אֱלֹהִים, וְהַכֹּל הוּא כְּאֶחָד. כְּמוֹ זֶה יֵשׁ לְאָרֶץ הָעֲלִיּוֹנָה, שְׁבַעָה מְדוּרִים הֵם לְמַעְלָה דְרָגָה עַל דְרָגָה, וּבְכָל הַמְדוּרִים מְלֶאכִים עֲלִיּוֹנִים אֵלָה עַל אֵלָה. כִּף גַּם לְמַטָּה. וְהַכֹּל אַחֲזוּ זֶה בְּזֶה לְהִיּוֹת הַכֹּל אֶחָד. שְׁבַעָה מְדוּרִים הֵם לְמַעְלָה, וְהָרִי אֶרֶץ הָעֲלִיּוֹנָה אוֹחֶזֶת אוֹתָם וְכֹלָם עוֹמְדִים בְּהַ, וּבְכֹלָם נִמְצְאוּ תְּשַׁבַּחַת לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. דְרָגוֹת נִפְרָדוֹת זֹו מִזֹּו, וּמְקוֹמוֹת נִפְרָדִים זֶה מִזֶּה.

מְדוּרָא רֵאשׁוֹן לְמַטָּה הוּא מְקוֹם בֵּית חֹשֶׁךְ שְׁלֵא מְאִיר, וְהוּא מְתַקֵּן לְמְדוּרֵי רוּחוֹת וּסְעָרוֹת חֲזָקוֹת שְׁלֵא נִרְאִים. וְאִין בּוֹ אוּר וְלֹא חֹשֶׁךְ וְלֹא דְמוּת כְּלָל. וְשֵׁם לֹא יוֹדְעִים בּוֹ יְדִיעָה כְּלָל, שְׁאִין בּוֹ צוּרָה תּוֹף כְּלָל הַכֹּסֵא [הַרְשָׁם].

וְהָאָרֶץ הֵיטָה תְּהוֹ וְבָהּ וְחֹשֶׁךְ וְרוּחַ. אֵלֶּיךָ מְדוּרֵי הָאָרֶץ: אֶרֶץ, אֲדָמָה, גֵּיא, נְשִׂיָּה, צִיָּה, אֶרְקָא, תַּבַּל. וְגָדוֹל שְׁבָכֻלָם תַּבַּל, דְּכַתִּיב, (תהלים ט) וְהוּא (דף ט ע"א) יִשְׁפּוּט תַּבַּל בְּצִדְקָא.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי מֵאֵן הוּא צִיָּה. אָמַר לִיה דָּא הוּא אֲתֵר דְּגֵיהֶנֶם כְּמָה דְּאֵת אָמַר צִיָּה וְצִלְמוֹת. וְרִזָּא דָּא כְּתִיב, (ד"א דְּכַתִּיב) (בְּמִלַּת) וְחֹשֶׁךְ עַל פְּנֵי תְהוֹם. דָּא רִזָּא אֲתֵר דְּגֵיהֶנֶם. דָּא הוּא צִיָּה אֲתֵר דְּמְלֶאֶךָ הַמּוֹת כְּדִקְאֵמַרְן דְּאִיהוּ מַחְשִׁיף אֲנַפְיָיהוּ דְּכַרְיִיתָא. וְדָא הוּא אֲתֵר דְּחֹשֶׁךְ עֲלֵאָה.

תַּהֲוֹ דָא נְשִׂיָּה דְלֹא אֲתַחֲזִיָּא בְּהַ חִיזוּ כְּלָל עַד דְּאֲתַנְשִׂי מִכְּלָא. וְעַל דָּא אֲתַקְרִי נְשִׂיָּה. וְבָהּ דָּא אֶרְקָא אֲתֵר דְלֹא אֲתַנְשִׂי. רַבִּי חֲזִיָּא אָמַר דָּא גֵּיא. וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת דָּא לְקַבַּל תַּבַּל דְּאֲתַזֵּן מְרוּחַ אֱלֹהִים, וְכֹלָא כַּחַד הוּא.

בְּגוֹנוֹנָא דָּא אִית לְאָרֶץ עֲלֵאָה. שְׁבַעָה מְדוּרִין אֲנוּן לְעִילָא דְרָגָא עַל דְרָגָא וּבְכֹלָהוּ מְדוּרִין מְלֶאכִי עֲלֵאִי אֵלִין עַל אֵלִין. הָכִי נִמְי לְתַתָּא. וְכֹלָא אַחִיד דָּא בְּדָא לְמַהוּי כְּלָא חַד. שְׁבַעָה מְדוּרִין אֲנוּן לְעִילָא. וְהָאִי אֶרֶץ עֲלֵאָה אַחִידַת לוֹן וְכֹלָהוּ קְיִימִין בְּהַ. וּבְכֹלָהוֹן קְיִימָא תּוֹשְׁבַּחַתָּא דְקַדְשָׁא בְרִיף הוּא. דְרָגִין פְּרִישָׁן דָּא מִן דָּא. וְאֲתַרִּין פְּרִישָׁן דָּא מִן דָּא:

מְדוּרָא קַדְמָאָה לְתַתָּא הוּא אֲתֵר בֵּי חֹשֶׁךְ דְלֹא נִהִיר. וְהוּא מְתַתְּקֵן לְמְדוּרֵי רוּחֵי וְקַסְטִירֵי וְעֲלֵעוּלֵי תַקִּיפִין דְלֹא אֲתַחֲזִיָּין. וְלֹא אִית בֵּיה נְהוּרָא וְלֹא חֲשׂוּכָא וְלֹא דִיוּקְנָא כְּלָל. וְתַמְן לֹא יְדַעִין בֵּיה יְדִיעָא כְּלָל דְלֹא בֵּיה צוּרָה גּוֹ כְּלָל כּוּרְסִיָּא (כוּרְסָא).